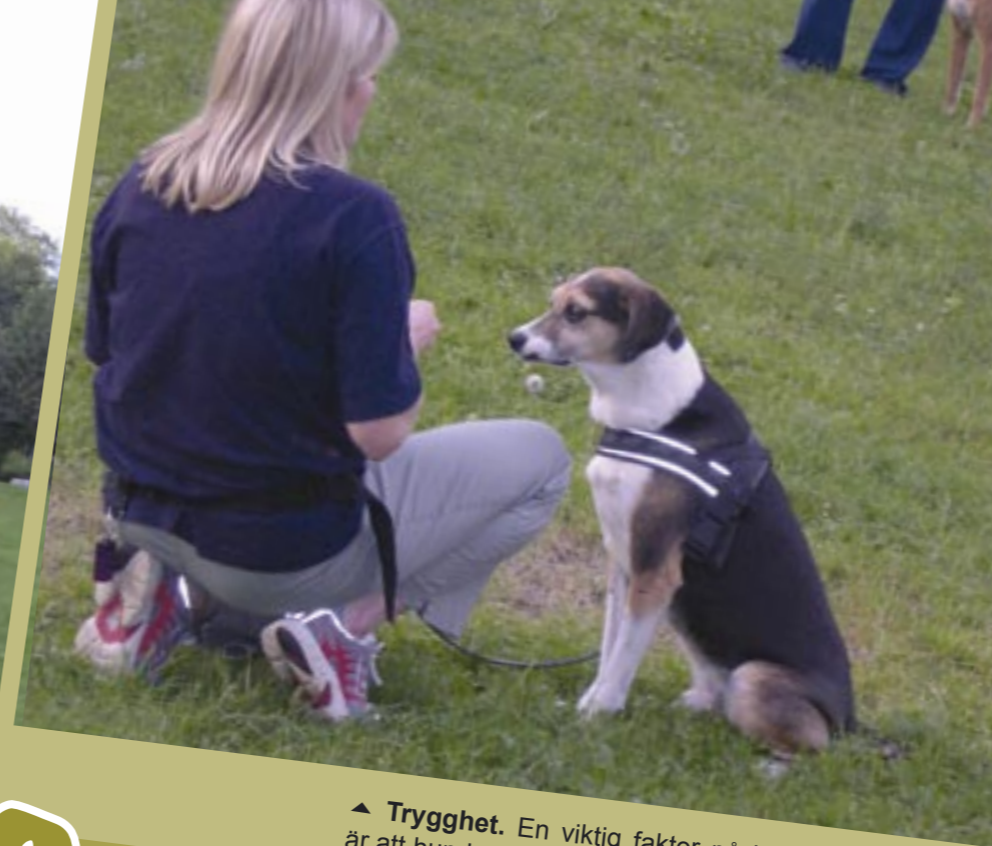

▲ **Skräddarsydd.** I Stockholm erbjuds ägare till omplaceringshundar en kurs som är anpassad efter deras speciella behov.

▲ **Trygghet.** En viktig faktor på kursen är att hunden ska känna sig trygg.

▼ **Instruktör.** Karin Strandberg håller tillsammans med initiativtagaren Mia Lindoff i omplaceringskurserna.

LYCKAD KURS

för omplacerade hundar

FOTO INGRID SUNDING & MIA LINDOFF

När hundproblemsinstruktören Mia Lindoff tog hand om en omplaceringshund möttes hon av helt andra reaktioner än när hon skaffade valp. Samma erfarenhet har även andra ägare till omplaceringshundar. Det fick Mia att starta en kurs, där träningen anpassas efter de särskilda behov som dessa hundar har.

Under en semesterresa till Kreta år 2000 kom Mia Lindoffs granne i kontakt med ett räddningscenter för djur. En av skötarna visade sin ögonsten, hunden Theo. Han var mobbad av de andra hundarna och hade varit med om många slagsmål. Han var apatisk, extremt mager och låg förlamad av rädsla i ett hörn.

En andra chans

Theo fick en andra chans tack vare att en av volontärerna på centret såg till att Theo fick alla nödvändiga vaccinationer och tester som krävs för att han skulle kunna komma till Sverige. Här agerade Mias granne jourhem. Hon ville att Mia skulle komma och titta på Theo och det blev en syn som Mia aldrig glömmer.

– Det gjorde ont i hjärtat att se en sådan skygg och mager hund som Theo. Hans ögon var som två djupa brunnar av sorg och han stank förfärligt av en tandinfektion. På kroppen var han full av ärr från alla hundbett, berättar Mia.

Normalt sett tas inte så här fysiskt nedsatta hundar in via organisationerna till Sverige. Eftersom räddningscentrerna är överfulla och situationen ofta desperat är det de mer lättplacerade hundarna som kommer hit.

Tanken var att grannen skulle finna ett lämpligt hem till Theo. Under tiden träffades Mia och Theo ofta. Eftersom hennes hund, dalmatinern Emma, var den enda hund som Theo inte var rädd för ställde hon upp som hundvakt när det behövdes. En dag när grannen skulle hämta Theo gick han och la sig bredvid Emma istället för att följa med hem.

– Sedan den dagen bor Theo hos oss, säger Mia.

Problemen kommer senare

Från början var Theo lätthanterlig, men efterhand som han acklimatiserade sig i den nya miljön dök det upp oväntade beteenden. Han började bland annat att göra utfall mot andra hundar. Mia har sett den här tendensen hos fler.

– Hos många omplaceringshundar kommer problemen först när de är trygga i sin nya miljö. Det är precis som att allt släpper då och de vågar leva ut.

Vid Theos ankomst gick Mia en utbildning till hundproblemsinstruktör och därför studerade hon en hel del beteendevetenskap.

– Jag såg en röd tråd i olika beteenden hos just omplacerade hundar och tanken föddes att starta särskilda kurser för dem. Kärleken till Theo och lyckan att se hans utveckling inspirerade mig. Det var en enorm känsla att se hans sorgsna blick sakta förändras till en levande och trygg, säger Mia.

Omplaceringshundar ifrågasätts

Det finns de som undrar varför Mia lägger ned så mycket pengar på en blandrashund som dessutom är omplacerad. Många ifrågasätter även hur man kan ta hand om en hund från utlandet när det finns hundar i Sverige som behöver hjälp.

Blandrashunden Ketí kom från svåra omständigheter och bar på många rädslor när Agneta Zubrzycka tog hand om henne. En vanlig hundkurs var inte lämpligt för den spanska tiken. Räddningen blev specialkursen för omplaceringshundar.

Agneta Zubrzycka har två omplaceringshundar, sexåriga Holly och tioåriga Ketí. De båda blandrastikarna kommer från Spanien och bär på erfarenheter som innebär att de har särskilda behov utöver de som kan tillgodoses på en vanlig hundkurs. Därför har Agneta tagit dem till den specialanpassade kursen för omplaceringshundar.

– Jag skulle aldrig ha vågat gå någon annan kurs med mina hundar. Det är viktigt för mig att hundarna kan känna sig riktigt trygga under kursen med tanke på de trauman som de har upplevt. Att jobba med mjuka metoder är också en självklarhet för mig och det är skönt att gå en kurs där ledarna har en så gedigen erfarenhet av omplaceringshundar. Man möttes av en stor förståelse för att hunden kan bete sig illa i vissa situationer, säger Agneta.

Det var när Agneta hade förlorat sin gamla hund som hon kom i kontakt med en person som arbetade med omplaceringshundar. Hon fick en internetadress där hon hittade Ketí och föll för tikens unika utseende.

– Ketí är en mycket speciell hund som kräver lite extra av sin ägare. Hon har till exempel ingen bithämning vilket gör

att hon inte kan vistas bland barn. Hon togs alldeles för tidigt från sin mamma och fick aldrig lära sig detta, vilket valpen annars lär sig av tiken och syskonen. Familjen som hade Ketí kunde inte ha henne inne när de fick barn och hon fick därför bo på en balkong i två år, berättar Agneta.

Förutom dåliga sociala kontakter med människor, har Ketí negativa erfarenheter av andra djur. Som valp lekte hon med en annan hund som fastnade med en klo och rev henne illa. Det uppstod en stor blödning och sedan dess har Ketí varit avvaktande mot andra hundar. När tiken var tre och ett halvt år, kom hon till Agneta och hennes familj i Stockholm.

– I början var hon rädd för det mesta och ville gärna bli upplyft om vi mötte någon eller om det blåste i ett träd. Jag fick hjälp av en hundpsykolog och det gick successivt bättre. När hon väl började våga sig fram till andra hundar, var det bara hundar från Spanien hon vågade hälsa på. Än i dag hälsar hon helst på spanska hundar, konstaterar Agneta.

När Ketí hade varit i Sverige i drygt ett år, skaffade Agneta ännu en om-

placeringshund från Spanien, Holly, som idag är sex år gammal. Hon har från första stund varit mer lättsam och trygg i sig själv. Det var hon som först fick gå specialkursen för omplaceringshundar hos Dogma i Stockholm.

– Jag var ofta inne och surfade på ett forum för personer som har tagit hand om hundar från utlandet. Det var bra att ha kontakt med andra med samma erfarenhet. Många möts av negativa attityder och då kan man ventilerat sina upplevelser på forumet. Fast jag har lyckligtvis varit förskonad från de attityderna. Det var också på forumet jag fick tipset om specialkursen, berättar Agneta.

Det dröjde inte länge innan Agneta och Holly påbörjade kursen.

– Allt var positivt på kursen. Det var en avslappad stämning och en mjuk träning. Jag kände att jag ville gå med Ketí också och talade med kursledarna Mia och Karin. Trots Ketís rädslor deltog vi i nästa kurs och det blev mycket lyckat. Jag hade aldrig kunnat gå kurs med henne någon annanstans, men här möttes vi av en stor förståelse och kunskap. Det fungerade långt över mina förväntningar, säger Agneta entusiastiskt.

► **Deltagare.** Den spanska hunden Ketí har gått omplaceringskursen och med lyckat resultat.

FOTO AGNETA ZUBRZYCKA

Det här bemötandet är hon inte ensam om att få. Det upplever även en del av de som har svenska omplaceringshundar. Många får frågan varför de tar hand om en problemhund istället för att skaffa en valp.

– Det ger så otroligt mycket att ta hand om en omplaceringshund, men man ska vara medveten om att det kan innebära helt andra svårigheter, säger Mia och fortsätter:

– De omplaceringshundar som får landa i trygghet i ett nytt hem blir ofta väldigt tillgivna. Många av dem är också mycket "streetsmarta", vilket innebär att de är vana vid att åtgärda problem för att överleva. De hittar på egna lösningar på saker och ting och är på så sätt roliga att jobba med. Men vi ser ingen motsättning i att ha en omplacerad hund eller att ta hand om en valp eftersom vi anser att alla hundar har samma värde och rätt till ett värdigt liv.

Möter andra problem

Det märks att omplaceringshundar och de speciellt anpassade kurserna betyder mycket för Mia och hennes kollega Karin Strandberg. Karin har förutom sin svenska rottweiler Tindra även en irländsk omplaceringshund – Isak.

Tio procent av intäkterna från kurserna skänker de till olika

ideella projekt för att hjälpa hundarna på plats, i såväl Sverige som i övriga länder.

– Dessa kurser ligger oss varmt om hjärtat. Vi har roligt och det blir en härlig sammanhållning som känns prestigelös och det är ett utmärkt tillfälle för kursdeltagarna att lära känna andra som har omplaceringshundar, säger Mia.

Många omplaceringshundar har dåliga erfarenheter i bagaget. De har olika bakgrunder och färgas därefter.

Under omplaceringskursen ser Mia och Karin ofta helt andra problem än de som visar sig på en "vanlig" hundkurs.

Anpassat efter ägarens behov

Flera hundägare har genom åren kontaktat Mia och Karin och berättat att de har blivit nekade att gå kurs hos andra. Det kan vara för att de har en blandras eller för att de har en hund från utlandet. Det finns också ägare som har påbörjat en kurs, men känt att de inte har fått någon förståelse från instruktören för hundens beteende.

– Vi ville jag ge ägarna en kurs som var anpassad efter deras speciella behov. I de teoretiska delarna tar vi bland annat upp hundens psykiska och fysiska behov, historik, inlärningsförmåga, aktivering och berikning, förklarar Mia Lindoff.

Före varje specialkurs för omplaceringshundar tar Mia och Karin reda på all information som finns om hunden. De följer en dynamisk kursplan som kan ändras beroende på individerna i gruppen. Det första kurstillfället är en ren teorikväll och då träffas deltagarna utan sina hundar. Då får man även möjlighet att utbyta erfarenheter och berätta om sin hund för de andra.

– Genom att ta upp specifika rädslor och problematiska beteenden får man större förståelse för varandra och kan lättare slappna av när man sedan har med sig hunden, förklarar Mia Lindoff.

Skapar trygghet

För att skapa trygghet under kursen får deltagarna, mellan övningarna, sitta på en medhavd filt tillsammans med sin hund. Till att börja med får hundarna inte hälsa på varandra och detta bidrar till att de bara behöver fokusera på matte och/eller husse. De får sedan bekanta sig med varandra på håll och därefter lukta på varandras filtar i lugn och ro. Genom den övningen får hundarna möjlighet att bekanta sig med varandra utan direkta möten.

För att lära sig mer om hundars samspel ingår planerade

hundsläpp där deltagarna får hjälp med att tolka deras beteende, lek och kroppsspråk.

En del är rädda för händer eller för att bli klappade på vissa delar av kroppen, vilket kan böttna i en rädsla för att få stryk. Därför ingår kroppshantering och lugnande signaler i kursplanen.

En viktig del i kursen är att hunden får ta sig an uppgifter som höjer självförtroendet. Genom bland annat olika typer av problemlösning och att träna sin balans får den känna att den kan och vågar.

Stort intresse

Mia och Karin var de första i Sverige att arrangera denna specialkurs för omplaceringshundar. Redan från starten för fem år sedan var intresset stort och kurserna hålls kontinuerligt. Nu har de fått önskemål från flera håll i landet såväl som från utlandet att de ska komma för att hålla kurs.

– Vi trodde aldrig att det skulle bli ett sådant sug, men det är jättekul. Det är oerhört intressant att höra om alla livsöden och det ger en kick att se hur hundarna förändras under kursens gång. Det är nästan lika givande som att se sin egen omplaceringshund utvecklas, berättar Mia.